СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК XLVIII, Ч. 28. Джерзі Сити, Н. Дж., субота, 3-го лютого 1940. No. 28. Jersey City, N. J., Saturday, February 3, 1940. VOL. LXVIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

150-ЛІТНЯ РІЧНИЦЯ НАЙВИЩОГО СУДУ

ВАШИНГТОН. — Американський Найвищий Суд, у приявi запрошених гостей з конґресу, адміністрації й адвокатської палати, відсвяткував торжественно 150-ту річницю народження американського Найвищого Суду. Згідно з конституцією, перший американський Найвищий Суд засідав на початку лютого 1790 р. в Ню Йорку. Президентом того суду був суддя Джан Джей. Теперішній голова Найвищого Суду, Гюз, виголосив промову, в якій зясував службу того суду. Завданням суду є стояти на сторожі постанов конституції. А конституція це воля народу, говорив Гюз. Американський нарід має здоровий інстинкт і при помочі нього все правильно рішає, що треба задержувати, а що зміняти. Гюз говорив, що ріжниці, які майже все бувають у нутрі Найвищого Суду, у важних рішеннях не лише не віднимають нічого з правильности тих рішень, але ще їх скріпляють. Бо вони є доказом, що в рішеннях була задержана повна воля вислову думок і що справу розбирано зо всіх сторін. Крім Гюза виголосили промови інші судді, серед них Джексон, який говорив, що закони мусять бути змінювані згідно з часами й обставинами.

А.Ф.П. І ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ.

МАЯМІ. — На засіданні президії Американської Федерації Праці порішено, що зорганізоване робітництво не лишить своїх членів у наступних президентських виборах цілком без вказівок. Хоч покищо не знати, хто буде кандидувати і чи кандидати будуть прихильно відноситись до робітництва, чи ні, то всетаки обі політичні американські партії мусять знати, що коли вони поставлять на кандидатів реакціонерів, ворогів робітництва, то робітники будуть їх поборювати. Екзекутива також видала заяву, що ні один робітничий лідер не може особисто відступати робітничих голосів якомусь кандидатові. Це відносилось до Джана Луїса, голови К.П.О. Той політик, що дістане похвалу з боку Джана Луїса, програє, говорили провідники А.Ф.П. Одобрення Джана Луїса рівняється „смертному [illegible]кові", говорили вони.

ДЖАН ЛУЇС ПРОТИ ВІЙНИ.

КОЛОМБОС (Огайо). — На закінчення конвенції вуглекопів Джан Луїс виголосив промову, в якій говорив, що американське робітництво буде всіми силами виступати проти всякого втручання Америки в війну. Робітництво є проти війни, говорив він, а приявні делеґати гучно його за те оплескували.

ЗАГАЛЬНИЙ МАЄТОК МІСТА НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК. — Міська оціночна комісія подала до відома, що загальний маєток міста, який підлягає оподаткуванню, виносить 16 і пів біліона долярів. Цей маєток виносить коло 40 міліонів долярів більше, ніж минулого року. З боку платників податків ідуть нарікання, що комісія підвищила ціни на маєтки тому, щоб осягнути вищу стопу оподаткування. На те комісія відповіла, що назагал ціни на старі будівлі і нерухомі маєтки остались ті самі, а навіть їх знижено. Приріст у загальнім оціненні прийшов тому, що в місті побудовано багато нових будинків і підприємств. Загальний маєток міста Ню Йорку виносив у 1930 році близько пять біліонів більше.

УПОКОЇЛАСЯ В БОЗІ.

НЮ ЙОРК. — В одній кафітерії на долині міста зійшлись рештки провідників бувшої галасливої „Ліґи миру і демократії", якій комітет Даєса закинув комунізм, і рішили роз вязатись. Тепер, коли вже вибухла війна, їх роля скінчена, а треба Америці якоїсь іншої організації для вдержування миру і демократії, говорили вони. Та орґанізація колись мала 14,000 членів і 117 підвідділів.

НОВІ СТЕЖНІ ЛІТАКИ.

ВАШИНГТОН. — Американські військові власті дістали з фабрики перший найновіший модель воєнного стежного літака. Цей літак може робити 400 і більше миль на годину. Крім того він має на собі одну малу гармату і чотири скорострілы, якими може орудувати автоматично одна людина. Мотор має ззаду. Назву тому літакові дали „Еройкобра".

ПОМІЧ ФІНЛЯНДІЇ.

ВАШИНГТОН. — Ґен. Раєн створив комітет, який буде збирати в Америці збірки на закупно зброї й амуніції для Фінляндії. Бо цього Фінляндія найбільше потребує, говорив ґен. Раєн. Комітет Гувера збирає виключно на гуманітарні цілі. Ґен. Раєн створив свій комітет у порозумінні з Гувером.

СОВЄТСЬКИЙ АМБАСАДОР ПРОТЕСТУЄ.

ВАШИНГТОН. — Совєтський амбасадор Уманський явився в секретаріяті стейту і перед Корделом Голом зложив протест в імені Совєтів проти того, що асистент секретаря війни, Джансон, назвав совєтських вояків „кріпаками", а цілий совєтський режім деспотичним. Уманський також протестував проти „морального ембарґа" на вивіз ріжних продуктів до Совєтів.

НІМЕЦЬКИЙ КАЙЗЕР ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ.

НЮ ЙОРК. — Американець Полтней Біґельов, довголітній близький приятель німецького кайзера Вільгельма, опублікував лист кайзера до нього, в якім кайзер критикує теперішній німецько-совєтський союз та закликає світ, щоби помирився, а своє вістря звернув проти большевицької зарази. Кайзер каже, що фінська війна є наявним доказом, що большевизм з мілітарного боку стоїть слабо.



ПРЕЗИДЕНТ У 58-мі УРОДИНИ.

ВЕНДЕНБЕРҐ ЗА ТОРГОВЕЛЬНУ ПАЛАТУ

ВАШИНГТОН. — Сенатор Вендерберґ вніс проект створити при американськім уряді державну торговельну палату, на взір тої, що її має Англія. Та палата малаб від конґресу далекойдучі права змінювати, доповнювати, уневажнювати ріжні торговоельні і фінансові договори з іншими краями. Нині часи дуже змінливі і треба такого тіла, що моглоб справи скоро вирішувати.

БРАЗИЛІЯ ЗАБОРОНЯЄ СУБСТИТУТИ КАВИ

Президент Бразилії видав декрет, котрим установляється грошеву кару й кару вязниці на виріб субститутів кави або якихнебудь додатків до кави.

У вступі до декрету говориться, що нема ніякої причини, чому Бразилія, найбільша продуцентка кави в світі, малаб дозволяти на такі речі, що вдаряють у самі основи її господарки.

ЗНАЙШЛИ ТОРПЕДУ КОЛО ФИЛИПИНІВ

Коло острова Канґтипаян, що лежить на дорозі з Манілі, столиці Филипинських островів, до Австралії, рибаки виловили з моря невистрілену торпеду.

Рибаки теж подали урядові вісті, що кілька тижнів тому в тій околиці бачили підводний човен невідомої держави.

Торпеду віддано американському урядові.

МАЮТЬ ВИРОБЛЯТИ ШТУЧНУ ҐУМУ В АМЕРИЦІ

Нафтове підприємство Стендард Ойл Ко. оф Ню Джерзі дістало право виробляти „буну", штучну ґуму до автових коліс, що її придумано в Німеччині.

ЗАКРИВАЮТЬ ШКОЛУ ДЛЯ МОРЯКІВ ЧЕРЕЗ НЕВТРАЛЬНІСТЬ

Школу для вправ моряків на острові Ґелопа коло Бостону закрито, бо нема учнів, а учнів нема через американський невтральностевий закон.

ВИКИДАЮТЬ БІЛИХ З ІНДІЯНСЬКОЇ РЕЗЕРВАЦІЇ

Стейтовий суд у Локпорті, Ню Йорк, приказав 4 білим родинам, що зажили на індіянській резервації Тускарова, покинути її до 1. березня.

Білих викинено на основі стейтового закону з 1820 року, котрий постановляв, що не-індіяни, які заходять на індіянську резервацію, мають уважатися проступниками, якщо проти їх побуту піднесе протест індіянський провідник. Видаючи приказ, суддя висказав родинам своє співчуття.

ДОМАГАЮТЬСЯ КАМПАНІЇ ПРОТИ ОБМАНСТВ

На зборах Американського Союзу Суспільної Гиґієни, що відбулися в Шікаґу, ухвалено резолюцію з домаганням розведення кампанії проти людей, що вдають лікарів і беруться до лікування поважних недуґ, таких, як сифіліс.

СТРАТИВ ПЕНСІЮ, СТРІЛЯЄ ДО УРЯДНИЦІ

Едвард Вейд, котрого чек на пенсію на старі літа зменшено на 10 процентів, зайшов до пенсійного уряду повіту Ґарфілд, в Оклаґомі, і по короткій сварці пострілив і важко зранив урядницю, паню Стовлбарґерову, а потім застрілив себе.

ВОЄННИЙ ЖАРТ

Німецька пресова аґенція ДНБ повідомляє, що в часі побуту британського премієра Чеймберлина на західньому фронті німецький летун скинув з літака парасолю, як дарунок для премієра Чеймберлина.

ПРОТИ СІОНІСТІВ

БУКАРЕШТ. — Румунський уряд заборонив жидівським сіоністичним організаціям продовжати їхню працю. Поліція позамикала льокалі орґанізацій. Причини цього зарядження не подано.

ВОЯКИ, ЩО НЕ МАЮТЬ 21 РОКІВ, БУДУТЬ ГОЛОСУВАТИ

Канадійські вояки з першої дивізії, що знаходяться вже в Франції і не мають ще 21 років життя, на підставі воєнного закону будуть управнені до голосування в березневих загальних домініяльних виборах. День номінації на послів до парляменту назначиться цього року 2 тижні перед днем голосування. Карти до голосування або бальоти перевезеться літаками на воєнний фронт. На тих бальотах будуть імена кандидатів, які голосуючі будуть закреслювати скісними хрестиками, а по містах числами. Жовніри будуть голосувати 8 днів перед днем, призначеним у Канаді на голосування. Їхні картки з позначеними бальотами будуть пораховані і переслані літаками або передані телеграфічно. Кожний жовнір буде могти віддати голос на кандидата з тої виборчої округи, з якої він походить. Перша дивізія, вислана до Англії, складалася з 20,000 жовнірів. Скільки з них мали менше як 21 років, військова влада не оголосила.

ПОЛІЦАЙ-УБИВНИК БОРОНИТЬСЯ БОЖЕВІЛЛЯМ

Адвокати Алвина Дулія, поліцая міста Лонґ Біч, на Лонґ Айленді, обвинуваченого за вбивство міського посадника Едвардса, покликали на свідоцтво психіятрів, котрі зізнали, що поліцай був у часі злочину зовсім божевільною людиною.

ДЕЛЬФІН НЕ ХОЧЕ ПОКИДАТИ МІСЦЯ

Мешканці Іст Раковею, на Лонґ Айленді, добачили, що на морю в околиці Фар Раковей й Атлентик Бічу грається від двох тижнів той самий дельфін і не хоче покидати околиці, не зважаючи на те, що цею частиною води вештається велике число човнів і кораблів.

Моряки цих кораблів не роблять ніякої кривди дельфінові, бо серед моряків панує забобон, що таку людину, яка ушкодить дельфіна, не мине якесь лихо.

(Дельфіни, це порода морських звірят, що скидаються своїм виглядом на рибу, але є ссавцями, які родять молоді та плекають їх молоком. Для дихання повітрям вони мусять виходити на поверхню води й тоді їх видно, як вони виходять і пропадають у воді дугою).

ГАДИНА З ВИНОМ ЛАСОЩАМИ

Є люди на світі, що їдять і гаддя. Їдять гаддя й таїнці (сіямці). Їдять навіть і отруйних гадюк. Їдять навіть і страшну кобру, що від її вкушення людина може негайно вмерти. І то самі пани їдять кобрів у Тайлянді. Варять кобрів у сосі з білого вина. І їдять їх як найбільші ласощі...

НАСЕЛЕННЯ ЗАХІДНЬОЇ УКРАЇНИ СТАВИТЬ ОПІР СОВЄТСЬКІЙ ВЛАДІ

ЛОНДОН. — Потверджують раз-у-раз вісті про те, що населення Західньої України цілком незадоволене, з совєтсько-московської влади. „Дейлі Телеграф" подає, що свідки, які виїхали недавно з західньо-українських земель, стверджують, що нарід бунтується проти совєтської влади, котра наслала на „визволені землі" цілу хмару чекістів, що бушують по селах та вивозять ночами людей у такий спосіб, що вони пропадають без вісти. Тюрми є переповнені вязнями до цеї міри, що вже можна говорити про звичайний совєтський терор. Населення відмовляється приймати совєтські гроші. І зачинає відноситись до совєтської влади цілком ворожо. Це й причина, що Совєти бояться переводити на західньо-українських землях усі свої експерименти з соціялізацією, особливо ті, що торкаються селянства.

ЧОМУ СТІЛЬКИ МОВИ ПРО ГАЛИЧИНУ І НАФТУ?

БЕРЛІН. — День за днем появляються ріжнородні відомості про галицькі нафтові терени та про залізничі шляхи, що лучать Німеччину з Совєтами і Румунією, що вже ніби наладжені та перевозять товари. Американський кореспондент стверджує, що дійсно Німеччина намагається наладнати скору комунікацію з Совєтами, щоб лекше звідтам діставати сирівці. Але та вся писанина про німецьку контролю залізничих шляхів і великі транспорти нафти є більш призначена для „домашнього вжитку", щоби піднести духа німців, що от усе наладнано, товари напливають, а тому треба тільки ще трохи виждати, а німецька перемога певна.

ЧИ НЕ ПРИХОДИТЬ ЧЕРГА НА МАДЯРЩИНУ?

БРАТИСЛАВА. — Зачалася нова протимадярська кампанія. Не можна припустити, щоб вона була ділом самої Словаччини. За нею стоїть хтось дужчий. Як твердять, тою силою є Німеччина. І тому, як кажуть, словацька преса знову рішучо вимагає нової ревізії мадярсько-словацької границі. Переведено також арешти серед мадярів, що перебувають у Словаччині. А що в тому самому часі, як доносять, збільшаються в Чехії і Мораві німецькі ґарнізони, то панує переконання, що в короткому часі прийде до військової окупації Мадярщини Німеччиною.

НІМЕЦЬКЕ ВИЯСНЕННЯ СОВЄТСЬКОГО НАПАДУ.

БЕРЛІН. — Націсти виправдують совєтський напад на Фінляндію тим, що велико-державна політика Совєтів вимагає, щоб Совєти мали на півночі пристань, що зимою не замерзає. Мурманська пристань замала. Отже треба, щоб Фінляндія відступила Совєтам якийсь фйорд, що не замерзає, а надававсяб на таку пристань, яка допомоглаб Совєтам панувати над Ледоватим океаном.

СИЛЬНИЙ СОВЄТСЬКИЙ НАСТУП.

ГЕЛЬСІНКІ. — Совєтське командування завзялося проломити фінську оборонну лінію Манергайма, без огляду на те, скільки це куштувалоб людських жертв. Новий наступ поведено тепер при допомозі 130 бомбовиків. Наступ підготовила тяжка артилерія, що стріляла без перестанку шість годин. Наступ фіни відперли.

ДОМАГАЮТЬСЯ ВИПУЩЕННЯ НІМЦІВ.

ТОКИО. — Японія домагається у формальній і рішучій формі видачі 21 німців, що їх забрав англійський воєнний корабель на Тихім океані з японського корабля Асама Мару. Японський уряд каже, що тим Англія нарушила національну японську гідність. Тепер Англія шукає якогось виходу з цеї справи, бо не хоче ввійти в конфлікт з Японією.

НОВА БАЗА КОМІНТЕРНУ — В НІМЕЧЧИНІ.

ЛОНДОН. — Кажуть в Анґлії, що тепер діються неймовірні речі. І подають як цілком правдиве, що в однім з німецьких міст, правдоподібно в Штутґарті, буде відкрита філія Третього Інтернаціоналу, що буде під диктатом того Юрія Димітрова, що його судили в Німеччині за підпал Райхстаґу (парляменту), а потім видалили до Совєтів, де він стоїть на чолі Комінтерну. З Німеччини буде Комінтерн вести большевицьку пропаґанду, головно при помочі радія, звернену проти Франції й Анґлії. Ще кажуть в Анґлії таке, що це сталося на особисте зарядження Гітлера. І пригадують, що подібне було в 1917 р., коли то Німеччина перевозила Леніна і його товаришів до Росії.

ЗА „ЧЕСНЕ ЗАМИРЕННЯ".

ГЕЛЬСІНКІ. — Президент Каліо ще раз візвав Совєти залишити „варварський напад, що не має ніякого змислу". Казав, що фіни змушені вбивати невинних людей, яких нема ніякої причини їм ненавидіти. Та сумніваються, чи Совєти візьмуть цей відклик під увагу, бо вони визнають тільки той уряд, який самі назначили.

НЕ ДОВІРЯЮТЬ — УСІМ.

ЖЕНЕВА. — В Швайцарії панує таке переконання, що не треба вірити ні Німеччині, ні аліянтам. Як одні так і другі можуть нарушити їхню невтральність.

АЖ 643 СОВЄТСЬКІ НАЛЕТИ.

ГЕЛЬСІНКІ. — Від 30 листопаду 1939 р. до кінця січня б. р. мала Фінляндія 643 совєтські налети, внаслідок яких згинули 377 осіб. Ранених було 908 осіб.

ЯК ВІДЧУЛИ НЕВТРАЛЬНІ ПРОМОВУ ГІТЛЕРА?

ПАРИЖ. — У французькім розумінні невтральні держави зрозуміли останню промову Гітлера в такий спосіб, що на випадок перемоги Німеччини їх жде така сама доля, що Чехословаччину чи Польщу.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

У СПРАВІ ЗМІНИ НАЗВИЩ

Один з наших свідомих, освічених і патріотичних громадян, що є водночас секретарем одного з відділів У. Н. Союзу, надіслав до головної канцелярії У. Н. Союзу формуляр, на якім один з членів домагається зміни в членській грамоті свого українського назвища на таке, що виглядає на „анґльосаксонське", значить ніби „чисто американське". При цьому додамо для кращого вияснення, що українське назвище згаданого члена коротке й звучить дійсно добре також і по „американськи". Та особливо замітною є заввага секретаря відділу. Маючи подати на формулярі „причину зміни назвища", він написав таке: „щоб скорше винародовлюватись!" Це є „причина", подана секретарем, а не тим, що бажав собі зміни. Але причина, подана такою особою, яку болить, що між нами є такі, що змінюють свої назвища в такий спосіб, що можна думати, що вони хочуть якнайскоріше позбутись усякого звязку з тим народом і тим краєм, з якого вийшли, чи з якого вийшли їх батьки і матері.

Згаданий вище випадок не є винятковий. Про це писалося уже нераз на сторінках нашої преси українською й анґлійською мовою. Про це пишуть ґазети інших народів, бо й у них є подібні явища. Усі вони у відповідь подають те, як до цеї справи ставляться розумні американці.

Отже „справжні американці" приходять до переконання, що такі зміни назвищ не є розумним ділом, бо через них затрачується справжній характер американського народу. Кожний знає, що до Америки прибули ріжні народи, та що особлива цінність Америки полягає в тому, що ті ріжні народи з ріжними культурами, мовами, звичаями й обичаями витворюють тут американську спільноту, в якій те все зливається в такий спосіб, що що найкраще залишається, входить в американську землю і дуже, в американську культуру і в історію життя американської нації. Ось тому треба, щоб залишались назвища тих народів, з яких створилась і ще далі твориться американська нація. Далі кажуть, що ніби „тяжкі" й „довгі" словянські чи не-анґлійські назвища не були перешкодою дійсно сильним одиницям із словян чи інших народів вибитися в Америці вгору чи записати свої назвища як великі й славні в американській боротьбі за незалежність, чи в розвою американської культури. Правда, бувають і такі випадки, що навіть добре назвище змінити. Це бувало й у старому краю. Але, як це підкреслюють навіть розумні й поступові „американці", треба поступати в такому випадку так, щоб і зо зміни можна було пізнати, якого національного походження є дана особа.

Отже принаймні на це треба добре памятати тепер тим, що беруться з якихось причин змінювати свої назвища. Інакше поступовання є нерозумне з чисто американського боку, і, очевидно, також з українського. Нікого не можна силувати задержати своє назвище, як воно йому нелюбе, чи є в чомусь якоюсь перешкодою. Але й тут можна поступати розсудно. І саме про це нам іде. Як з українського так і американського боку.

Симона Корбіо*).

УКРАЇНСЬКІ ХИБИ ТА ПРИКМЕТИ

Прохаєте мене переслати Вам, мої приятелі, кілька вражінь з мого побуту в Галичині? Хочете знати, що я, чужинка, приятелька українців, думаю про вас... Нехай буде...

Пічнім від делікатної справи: від хиб бачених, зрештою, прихильним оком. Зате закінчимо апотеозою прикмет!

Роблю спершу наступ на вашу історичну хибу: недостачу звязку, єдности. Всі ви — завзятущі індивідуалісти, а тому, що з цим своїм індивідуалізмом йдете задалеко, то не можете дійти до порозуміння між собою і ваші зусилля лишаються без успіху. Прикро це казати вам: коли поглянути на вас з боку, то ви такі пошматовані ріжницями поглядів і такі розсіяні, що ваші спроби, здається, засуджені на невдачу так довго, як довго ви самі спільно не порозумієтесь.

Коли це ви зможете залишити на боці другорядні питання, щоби всі свої сили спрямувати на справи життєвої ваги? Працювати у вас нині — зрадлива річ, бо порозмовляти про долю вашої країни з десятьома українцями, значить: розмовляти з десятьома українцями, що раді би себе взаємно пожерти...

Друга велика хиба — недостача орґанізації. Люди західньої культури ледви всилі уявити собі, як ви можете жити таким способом, як живете: трохи за бігом води, довірені щасливій долі. Порядок не є вашою головною прикметою, методу праці можна знайти у вас випадково, а поняття часу вам зовсім невідоме.

Все це дуже словянські риси. Знаю, що серед словян ви вважаєте себе в цьому відношенні інколи „западниками". Все — умовне... Та повірте, що хто приїжджає із західньої Европи, той не має ні на хвилину враження, що є ще в західнім краю. Захід залишився далеко, дуже далеко, зо своїм унормованим життям, що є твором обчислень і розуму. Сюди ми вертаємося від вас зо — Сходу. Можна сперечатися, чи жити тут краще, чи чірше, та на кожний випадок: життя тут інакше.

Наслідок тієї основної байдужости, за яку ви, правда, не зовсім відповідальні, бо вина паде тут на орґани громадського ладу: — біднота та неімовірна занедбалість, що панує по ваших містах і селах. Чужинця, що висідає у Львові, вражає це жахливо вже від порога залізничого двірця...

Ось чоловік, якого зїдає рана, ось старушка, вкрита якоюсь проказою, простягають до вас руки... Як можна допустити до такого їх стану? Чи нема у вас шпиталів, які могли би їх захистити? А скільки виблідлих, сухотничих облич на кожній вулиці! Що вже й казати про діти!...

Так-так, видко, що ви перетерпіли багато і терпите далі. Крім нужди, недостача освіти в справах гіґієни підрізує населення, як косою... Скрізь бракує санітарних станиць. Підчас найбільшої спеки селяни тягнуть за собою зимові кожухи. Я бачила, як сухітники та здорові їдять з тої самої миски та сплять у тій самій кімнаті. Селянські хатки, вкриті вапном, виглядають чистенько, а проте недуги розмножуються там тому, що прості люди не знають найпростіших способів, як поборювати заразу.

Може досить цих прикрих правд! (Знаєте, що тільки між правдивими другами можна їх казати). Перейдім до українських прикмет.

Перша, про яку можу казати з власного досвіду, це ваша гостинність. Ця гостинність була завсіди казковою. Вже Геродот, згадуючи скитські племена, прославляв їх гостинні звичаї. З византійської доби пригадуєте собі переконливу історію про польського короля Болеслава, який знайшов таку приємну гостину в Києві, що не мав сили вертатися до Варшави... А щире побратимство ваших козаків, серед яких усі втікачі всі поставлені поза законом, з якогонебудь краю прийшли, знаходили братерський захист.

При всіх труднощах нинішніх часів ви продовжуєте ще досі традицію своїх предків. Ніде не приймають гостей так приємно, просто та від серця, як у вас. Для чужинця побут в Україні це побут серед приятелів. Я подорожувала багато: по Франції та Анґлії, Голяндії та Росії. Скрізь мене приймали гарно — але тільки на українській землі, хоча й не знала мови, я почувала себе, як вдома.

А при цьому ваша національність сильно зазначена. Так сильно, що інколи видається нам: доходить до шовінізму, бо всі ви розвиваєте в собі занадто гостру чуттєвість. Оправдує вас хіба страшна боротьба, яку ви мусите вести за ідею.

Хто затримується лиш у Львові, може спитати: Чому по-правді відповідає ця національна ідея?

Бо ні одно словянське місто не є таке ріжнобарвне. Етимольоґічній ріжнородності назв: Львів, Львув, Львов, Лемберґ... відповідає збентежлива ріжноманітність національностей, запаморочлива мішанина релігій, мов і обичаїв.

Тут польська дільниця — багата та елеґантна, де проходжується уряднича кляса; там бідна „Руська вулиця" — задумана, де зпоза виставок крамниць визирає обличчя Шевченка з вусищами та насупленими бровами і де по сусідству зїжджаються на базар слеяни в своїх мальовничих одягах. Далі неймовірно брудні жидівські „ґетта", де мужчини носять заялозені кафтани, де чорні та гарні жінки нагадують геройські постаті з Біблії, де купці перехоплюють вас по дорозі та біжать за вами, пропонуючи свій крам по зниженій ціні. А ще далі — вірмени, німці, російські еміґранти.

Та треба аж виїхати на село, щоби все стало одноціле. Поза жидівськими та польськими оселями, слабо сям-там розсіяними на великих просторах — українці живуть у своїх хатинах, що поруч церков виблискують білиною. Галицький селянин у своїй баранячій шапці чи селянка в вишиваній сорочці, зеленавій чи рожевій спідниці, зустрічають чужинця дружнім: „Слава-Йсу!" Коли спека на дворі, тоді запрошують його до хатини на склянку квасного молока; коли здибають його посеред запорошеного поля, просять присісти на візок із сіном.

Які симпатичні люди живуть по цих селах: прості, добрі, сміливі та з вітвертою головою! Скрізь зберігають вони скарби свого народнього мистецтва, вибагливі та здорові зразки поліхромії, що є доказом ґенія окремішної раси і скрізь це мистецтво — від волинських низів до чарівних рамок карпатських гір — придає людям і предметам своє рідне обличчя.

Та те, що найбільше подивляємо в вас усіх, це ваша **витримливість**. І ми також, у Бельґії, знали живу, непереможну надію у важких хвилинах життя нації. Ми ждали століття і нарешті стали свобідні, тому, що не захиталися. І нині з великою симпатією стежимо тут за вашими зусиллями, коли хочете зберегти свою культуру та обновити свій нарід, оріґінальний і гарний, — яким був і в минувшині.

*) Авторка цієї статті — бельгійка, зацікавилася українським народом, головно його народнім мистецтвом, і двома наворотами провела вакації в галицьких селах. У кількох французьких журналах помістила низку статтей про українське мистецтво. Повищу статтю, написану французькою мовою, надіслала до часопису „Діло" в 1931 р.

Ноа Вебстер працював 21 років, тобто від 1807 до 1828, над виданням свого відомого Американського Словаря (Дикшенері).

НОВІ ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ

Старший чоловік, дивлячись на те, що діється довкруги, зідхне і скаже: „Нині інший світ". І справді інший, на кожному кроці. Колись економічним кличем було — щадити! Слово економія було майже тотожне зо щадженням. Нині економічні знавці зверху кричать: „Витрачуйте, не щадіть! Пускайте гроші в рух, купуйте якнайбільше. Купуючи продукти, ви робите місце на нові продукти, даєте людям працю!"

Колись в економіці захваляли технічний поступ, винаходи, що влекшували людям працю і прискорювали виріб даних продуктів. Нині бояться винаходів, як вогню. Кілька днів тому в конґресі один конґресмен сказав, що має відомості, що американському промислі вдалось виробити такі жіночі панчохи з вугля, що їх майже годі зносити. Маленьку скількість тих панчіх пущено навіть на ринки, але зараз їх стягнено, а винахід десь сховано. Бо вирібні панчіх залякалися, що це цілком забе їх промисл і викине десятки тисяч робітників на вулицю. На запити в тій справі конґресмен далі говорив, що за його інформаціями промисл незадовго випустить знов панчохи з вугля, але вже гіршої якости, які можна буде скорше зносити.

Колись робітники радо зустрічали всякі технічні винаходи та були переконані, що це для них облекшення праці. Хіба не лекше орудувати журавлем, покручуючи то сюди то туди керівниці мотору, ніж самому лопатами накидати землю на тачки і їх возити? Певно, що лекше. Але забували робітники, що там, де колись сотки робітників накидали землю і тим всетаки заробляли на прожиток, тепер стоїть журавель з двома людьми і виконує їх роботу. Сотки лишились без праці.

27. січня ц. р. апеляційний відділ найвищого суду в Ню Йорку розглядав цікаву справу: театральні підприємці заскаржили робітників, що ті пікетували їх підприємства за запровадження технічних уліпшень; а ті уліпшення викидали з праці певне число робітників. Замітне те, що суд станув на становищі, що робітники мають право за те пікетувати власників підприємств...

Хіба ця історія не подібна цілковито до тої, де наші селяни в старім краю ламали жниварки й комбайни на фільварках, бо ті відбирали їм працю й робили власника фільварку незалежним?

Екзекутива Американської Федерації Праці, що радила недавно в Маямі, рішила звернутись до уряду з проханням, щоб він занехав державні будови, а залишив їх приватним підприємствам. А. Ф. П. зверталась головно проти „Доблю Пі Ей" і „Пі Доблю Ей". Вона станула на становищі, що держава робить своїми будовами конкуренції приватним фірмам. Для робітництва є краще, коли приватні компанії виконують ті роботи, стверджували провідники робітництва.

Вони навіть подавали причини, чому волють, щоби приватні компанії це робили: приватні компанії платять юнійним робітникам далеко більше, ніж „Доблю Пі Ей", чи „Пі Доблю Ей". Низькі заплати тим останнім деморалізують ціле робітництво і стягають униз їх плати.

Економічна система Америки, кажуть вони, на тім не користає, тільки тратить. Як признав сам директор нюйорського відділу „Доблю Пі Ей", Сомервел, його робітники виконали летунський майдан на Норт Бічу на 20% дорожче, ніж це виконалиб приватні підприємці. Але приватні підприємці, як говорив Сомервел, булиб припинили працю в часі зими, зате робітники „Доблю Пі Ей" працювали і в зимі, хоч зима не дуже відповідна пора до праці надворі.

Що ця боротьба між юнійними робітниками і „Доблю Пі Ей" означає? — Вона стверджує, що робітники „Доблю Пі Ей" поволіше все виконують і зате дістають меншу заплату. Далі це означає, що нинішня економічна система воліє такі підприємства і таку роботу, які витворюють усе поволіше, які не щадять часу, не поспішають з викінченням праці. Щобільше, це означає, що навіть люди, працівники, волІють того роду повільну роботу, навіть коли вона менше платна. Доказом цього є ще і те, що робітники нині дуже радо вступають на якусь державну, чи міську роботу, навіть коли та робота далеко менше платна, ніж та сама робота юнійних робітників, щоб лише мати сталу працю і не боятися, що буде за місяць, два.

Життя — парадоксальне. Воно цікаве тоді, коли що дня зустрічаємо несподіванки; але також тоді, коли водночас певні справи мають тяглість і є сталими. В нинішнім економічнім житті нема нічого сталого і годі щось на далеку мету плянувати.

Це робить людей нервовими, нещасливими.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Клявдія Бобикевич.

У ТІНІ ГЕРОЇВ

(Спомин з недавньо минулого).

21)

Отаман не міг мене переконати. Так глибоко закралася зневіра в мою душу. Такий там був песимізм, що треба було чуда... Тому я думала, що він говорить лише на вітер, щоб мене розрадити і розвеселити. Я спиталася його:

„Ляшки були зорґанізовані? Вони приготовлялися до війни? А вони так блискучо виграли війну, аж мене душить зависть!"

„Я не кажу, що вони були зорґанізовані до війни! Я лище зазначую, що хоч вони не були приготовані до війни та не покликані до жадної служби на фронті, вони самі, добровільно, йшли разом з чоловіками у перші окопи! Це їм їх патріотичне виховання приказало, що його защеплено їм ще вдома та в школі. До цього їх ніхто не силував, ані не кликав! Самі йшли, охочо, з піснею на устах. І це мусить бути для нас блискучий примір, що може зробити матерній провід, матерне слово. Матерня патріотична наука вдома. І коли українська жінка піде цим наміченим важким шляхом, що виховає своїх дітей у такім дусі, тоді встане Україна й розірве кайдани"...

Це були теплі, бадьорі слова в наш бік, що були мені приємною музикою. Значить, що ми, жінки, ще могли прислужитися нашій великій меті.

„Як це ви толкуєте собі? Як намічаєте працю жінки? — запитала я зацікавлено, бажаючи почути думки отамана.

Він пристанув. Глянув на мене, начеб хотів переконатися, що я не жартую, не сміюся, а беру діло поважно.

„О, жіночий шлях цілком відмінний від чоловічого. Але мета її така сама. Оце як я думаю, то від нині просвітня праця в українськім народі полягатиме головно на жінці. Працюючим чоловікам власті кладуть колоди під ноги, переслідують їх, висилають в інщі, далекі сторони. Хочби тут у Ґаличині, що стогне під Польщею. Це все відпадає, коли працює жінка! Дівчата можуть дїпняти того самого, що й студенти, коли мають лиш охоту, завзяття й посвяту для свого народу. Я схильний до думки, що жіноча праця навіть корисніша в дитячім відділі, бо жінка все була і буде ближча дитячій душі. Оце коби в мене сила! На ввесь світ кричав би: „Українські жінки! У ваших руках наша майбутність. Беріться до праці. Йдіть сміло в народ, несіть культуру, просвіту, а побачите чуда!"...

Отаман так розговорився, що аж почервонів. Я відчувала, що він ті думки уладив собі ще давніше, і носив у серці.

„Це добре говорити. Теорія все лекша. Але до діла далеко!" — гальмувала я.

„Ні, не далеко! Лиш охоти, бадьорости, а цілий світ нам належатиме. Цілий великий світ! Вірте мені" — відповів дуже певно та оптимістично.

Я лише недовірчиво похитала головою. „Куди нам іще до чуда! Ще стільки води поплине, поки наші жінки те все зрозуміють і сповнять як слід...

„Я не кажу, що не будуть перепони, недомагання, труднощі всякої натури, але це ніщо проти блискучої мети, що манить своєю величчю, загріває своєю красою!" — запевнював мене знову.

„Ви не думаєте, отамане, як то виглядає, молода дівчина сама на селі, супроти всяких ворожих чинників, ворожих елементів! Там, де є місце лише чоловікові, що ставить сміливий опір усьому! Він має вже дар від природи, що не підлягає небезпеці, і є відпірніший, ніж дівчина або й жінка".

„Я не думаю?... Я все прегарно передбачаю, але ще раз додаю, що ніщо не має нас здержувати у службі народові! Ніщо не має спинити наших молодих людей посвятити себе для добра його. Ми тому й програли нашу святу справу, що замало уваги звертали на наш нарід, його вишколення, його просвіту, культуру, поступ, економію та, головно, індустрію! А стільки можливостей, який багатий матеріял!... Теперішня девіза має бути в нас лиш оця: „Все для народу, його добра. Лицем до села! Бо вже, слава Богу, минули ті часи, коли всі відтягалися від селянина, бо бачили в нім другорядну людину! Тому й провалилася велика Росія, бо її мужики були опущені й безпросвітні. Правда, писав Толстой про них, але він освітлив цю справу з іншого, хибного, бо релігійного боку. Але і так боялася Росія його писання та кидала йому великі колоди під ноги. А це має нам бути грізне мементо: темний, опущений нарід не зможе змагати всіми силами до визволення з ярма, до своєї держави. Лише тому, що йому добре в ярмі та що він не розуміє цеї Ідеї „своя держава!"

Ми йшли гостинцем, що вів серединою села. По обох боках стояли білі, привітні хатки, що наче сміялися до нас своєю чистотою. Були білені й гарно обведені з нагоди свят. Люди здибали нас і здоровили ввічливо, на що отаман знимав кожен раз велику чорну кучму та садовив її назад на голову.

На безкраїм голубім обрію не було ані одної хмаринки. Золоте сонце наче пестило теплим промінням білу сплячу землю.

„Я признаю велику корисність ваших думок, отамане. Але водночас запевняю вас, що справа з жіночою працею стоїть у нас іще дуже низько. Ми не можемо зорґанізуватися, бо польський уряд так скріпив своє ярмо над нами, що просто немислима річ, якнебудь увійти в контакт із селом. Ми, жінки, хочемо працювати. Навіть дуже. Присвятимося зовсім народові, але ті страшні перепони", сказала я.

(Дальше буде).

Ukrainian Weekly
(Concluded)

SELECT UKRAINIAN STORIES

I

Shadows of Forgotten Ancestors

By MICHAEL KOTSIUBINSKY

Translated by STEPHEN SHUMEYKO

(2)

Hard times came upon little Ivaś' family after the death of his father. Trouble nestled itself within the hut forever it seemed, all previous good fortune flowed away, one hay field after another was sold, and the flocks of sheep melted away like snow at the coming of Spring.

Yet within Ivaś' memory the death of his father did not linger as long as his encounter with the little girl, who although slapped by him without the slightest justification nevertheless had given him in a most trustful manner half of her candy stick. And so, into his curiously sad nature there now trickled, a new element, one that unconsciously drew him into the mountains, carried him over their summits, through forests and valleys, everywhere where there was a chance of meeting her—Marichka. And finally he did: he found her pasturing lambs.

She welcomed him as if she had long expected him. Would he pasture lambs together with her? Of course! Let the brown and black bovines bellow and toll their bells to their hearts' content; he will go and pasture her lambs.

And now they pastured!

The white ewes, bunched together in the shadow of a spruce, gazed with foolish eyes upon the two children rolling in the moss, their ringing young laughter breaking the hushed stillness of the summer mid-day. Growing tired, the two would clamber on the white rocks and from there fearfully gaze into the depths of a gorge, from whose other side there loomed steeply heavenward the black form of a tremendously high mountain, that seemed to exhale into the air all its sombreness. Nearby, a large brook plunged down a fissure cut into the mountainside, its greyish beard cascading over the rocks. It was so warm and lonely there, in the ancient stillness of the forest, that the children could hear their own breathing. Yet their ears stubbornly caught and magnified every forest sound, so that they could hear stealthy foosteps, the dull thudding of an ax, or the panting of heaving chests.

"Do you hear, Ivaś?" whispered Marichka.

"Why shouldn't I? Of course I do."

They both knew that unseen spirits were roaming through the forest.

Fright drove them lower down into the valley, where the brook flowed more peacefully. They made themselves a little dam in one spot where it was a little deeper and, undressing, splashed around in this improvised swimming hole like two young animals who know nothing of the meaning of modesty. The sun's rays caressed their light hair and beat upon their eyes, while the icy water pinched their naked bodies.

Marichka was the first to get cold, and began running about to get warm.

"Wait!" Ivaś shouted, clambering out too. "Where are you from?"

"F-from Ya-vor," she replied, her teeth chattering.

"And whose girl are you?"

"Koval's"

"Well, so long Kovalova!" Ivaś cried, but kept on chasing her and pinching her until both grew tired, but warm, and threw themselves upon the grass.

Along the bed of the brook, beneath the meadow brilliant with its flaming sun flowers, frogs sorrowfully croaked their tales.

Ivaś leaned over the brook and asked them:

"Kuma—kuma—what have you cooked?"

"Burak[4] — borsch. Burak — borsch. Burak — borsch," croaked Marichka.

Buraki-ki-ki! ... Buraki-ki-ki!" both of them screeched, with their eyes tightly shut, so that the very frogs themselves grew silent in surprise.

* * *

But when they grew older their play together became different.

Now Ivaś became Ivan, a young man, lean and strong as a young spruce, who kept down his curly hair with butter, wore a wide leather belt and a finely woven hat. Marichka, also, now had her hair done up, which meant she had reached marriageable age. They no longer pastured lambs together, but met only on holidays or Sundays, usually by the church or in depths of the forest, so that the elders would not know of the love affair between the children of two rival clans. At such times Ivan would often play for her on his floyara. Lost in his thoughts, his eyes fastened upon something far beyond the mountains, something visible only to himself, he would place the floyara to his lips, and a most enchanting song, one never heard before, would gently flutter down upon the grass of the meadow in the shade of the spruces. One felt a strange chill at the sound of the first few whistling notes; as if bleak winter had laid itself upon the graves of the dead. But soon, yonder over the hills, rose the sun-god and rested his flaming head upon the earth's surface. Winter stirred uneasily, its power weakening, waters awakened, and the earth became filled with the ringing songs of released rivers and streams. The sun rose higher, diffusing itself into a cloud of flowers. Spirits of the Spring trod lightly over newly sprouting grasses. Spruces wafted into the redolent air their greeness, grasses smiled in their freshness, and throughout the whole world there were now but two colors: green—the earth, and blue—the heavens... Down below sped the rushing Cheremosh, carrying on its broad bosom the green blood of the hills, restless and swirling...

And then the trembita! ... Ta-ra-ta ... Ta-ra-ta ...

The sheepherder's heart sang in gladness, the sheep bleated their joy at the smell of new fodder... Rusnes in the pastures swayed in the warm breezes, while from his winter's den among the boulders old bruin emerged, and rearing upon his hind legs tested his roar, as through sleepy eyes he already saw his prey.

Spring showers beat down upon the stirring earth, thunder rolled over the summits, and chilly blasts of the evil one came whining down from the black Chornohora ... when suddenly there again appeared the sun—the right cheek of God—and glinted upon the swinging scythes mowing down hay ...

And so, from peak to peak, from brook to brook — darted the happy melody of Ivan's floyara, so airy, so clear, that you could actually hear the rustle of its wings ...

> Ой прибігла з полонинки
> Білая овечка —
> Люблю тебе, файна любко,
> Тай твої словечка...

Gently the spruce needles tinkled, softly the forests whispered their cool dreams of summer nights, faintly the distant cow bells tolled, while the gloomy mountains showered down their ancient sadness.

With a roar and crackle a felled tree plunged down, while the earth sighed in sympathy—and again the trembita wailed. This time it heralded death... Someone had gone to his final resting place. High into the air the call of a cuckoo mounted —but no longer could he hear it...

Marichka responded to the playing of the floyara, like a dove to its mate—with songs. She knew ever so many. Where she learned them—she could not tell. It seemed as if they had been cradled with her, had bathed with her, had been born within her breast, as bountifully as the spruces upon the mountains. Upon whatever her eyes fell; no matter what happened anywhere: perhaps a sheep had perished, a young man had loved, a girl had betrayed, a cow grew sick, a spruce rustled—all this poured itself out into song, as simple as those mountains resting there since ancient prehistoric times.

She had no dificulty in composing new songs. Seated on the ground, alongside Ivan, arms wrapped around her knees, she would keep time by gently swaying backwards and forwards. Her rounded calves, burned by the sun and bare from the knees down, offered a striking contrast to her white dress, while her full lips rounded themselves most delightfully when she began singing:

> Зозулька ми закувала сива та маленька.
> На все село ісkладена пісенька новенька...

Marichka's song recounted an event well known to all: how one Andriy became enamoured by Paraska, how his love grew so strong that he died of it, warning others of the danges of loving strange maidens. Another was about the sorrow of a mother whose son died in the forest, crushed by a falling tree. The songs were sad, simple and moving, so that one's heard bled listening to them. She usually concluded them with:

> Ой кувала ми зозулька тай коло потічка.
> А хто ісклав співаночку? Иванкова Марічка.

* * *

She had long given herself to Ivan, when she was yet thirteen. And is it any wonder? Pasturing the goats and sheep she had plenty of opportunity of observing them during the rut-time, and it seemed so simple, natural, as old as the earth itself, and thus no unclean thought ever entered her heart. Of course, from this copulation goats and sheep became gravid; but there was always the sorceress. Marichka had no fears in this respect. Beneath her belt, next to her skin, she carried a head of garlic over which the sorceress had murmured incantations, and so nothing could harm her. The very thought of this made her smile to herself, and she would wind her arms around Ivan's neck.

"My dear Ivanku! Will we always be together?"

"If God so wills, my sweetheart."

"Sometimes I think not. There's too much hatred between our families."

His eyes would then grow dark with anger and his hatchet would plunge quivering into the ground.

"I don't need their consent. Let them do what they want, but you're going to be mine."

"Oh, my—my! what are you saying..."

"Just what you hear, dear."

And just as if to spite the elders he would whirl her about at the dances so fast that their very sandals would nearly fly off.

Ivan's hopes, however, were not realized. The family steadily sank into sorer straits, there was not enough to go around the household for all of them, and someone had to hire himself out.

Worry gnawed upon Ivan.

"I shall have to go up into the downs, Marichka," gloomily he told her one day.

"If you must, then go," she replied humbly, "Such is our fate..."

And with songs she adorned their parting. A heavy sadness filled her heart at the thought that their trysts in the still forest would have to be discontinued for a long time. Her arms around his neck and her head pressed against his cheek, she sang softly:

> Изгадай мні, мій миленький,
> Два рази на днину,
> А я тебе изгадаю
> Сім раз на годину.

"Will you remember me always?"

"I will. Marichka."

"Tis nothing," she cheered him. "You'll go to pasture sheep and I'll go to make hay. I'll climb to the top of a hay rick and look up into the downs, then you blow your trembita ... Perhaps I'll hear you. When fogs settle down upon the mountains I'll sit down and weep that I can't see my beloved. But on clear nights I shall look for the star that is right over the downs, and I'll know that that star is shining on my Ivanko."

"Only I shall sing no longer..."

"But why? Sing, Marichka, sing; don't grow unhappy, for I'll soon return."

Yet she continued to shake her head sadly.

> Співаночки мої милі,
> Де я вас подію?
> Хіба я вас, співаночки,
> Горами посію,

Then turning to him:

> Гой ви мете, співаночки,
> Горами співати,
> Я си буду, молоденька,
> Сльозами вмивати.

Marichka sighed, and added even more sorrowfully:

> Ой як буде добра доля,
> Я вас позбираю,
> А як буде лиха доля,
> Я вас занехаю...

"Yes, maybe I will forsake them..."

Ivan listened silently to the sweet girlish voice, musing over the thought that she had long already sowed the mountains with her songs, that they were being sung by forests and meadows, ridges and downs, rivers and streams, and the sun itself... But the time will come when he will return to her and she will gather them all up, so as to have them for their wedding...

* * *

And thus one warm Spring morning Ivan left home for the downs, to become a sheep-herdsman.

The woods still exuded the coolness of the night; mountain streams splashed down from rock to rock; and the trail joyfully mounted between its two guard rails. Although leaving Marichka was indeed heartbreaking, yet his sorrow could not long withstand the fresh greeness and beauty of his surroundings. Like a mountain stream he leaped lightly from rock to rock, and warmly greeted all passerbys, just to hear his voice:

"Glory unto Jesus! ..."

"Forever and ever."

Upon distant hilltops isolated Hutzul homesteads with their adjoining sharp-roofed hay-sheds pined in their loneliness; while down below the Cheremosh river flashed threateningly in the rays of the sun, or glowered ominously when some dark cloud blotted them out. Crossing stream after stream, forging through gloomy forests, from which could be heard the occasional sound of a cowbell, Ivan mounted steadily higher. The sun grew hotter and the stone strewn trail rougher, so that his legs began to lose their springiness. Down below the Cheremosh now appeared like a silvery string, with no sound of it reaching him this high. The forests began to give way to mountain hayfields, soft and full. Ivan forded them like some rivers of flowers, bending now and then to adorn his hat with a nosegay of red geraniums or with a wreath of pale chrysanthemums. At times the trail led around the edge of yawning ravines in whose bottoms cold streams were born, and where dwelt "uncle" himself, the dreaded enemy of sheep and cattle—the mighty bruin. Water courses grew rarer, and they were indeed most welcome: to slake his quickly rising thirst with the aid of a cup or pitcher that some wayfarer had thoughtfully left on the bank.

Meanwhile the trail continued to lead higher and higher, passing now through desolate primeval fastnesses where ancient trees, weakened by time, had fallen to the ground and now rested there like huge skeletones with gaunt upflung limbs. It was very awesome and wild in these forest necropolises, forsaken by God and man, their sepulchral stillness undisturbed, save for the occasional call of grouse or the hiss of snakes. Here another nature was deathly still, sombre and sad. Behind Ivan's back rose other mountains, merging into the blue haze of distance. An eagle rose majestically from a rocky peak, blessing it with his wide-outspread beating wings. Now the coolness of the downs began to be felt... Overhead the sky seemed to broaden, as Ivan's mounting vision embraced an everspreading horizon. The forests thinned and gave way to thick growths of scrub pines, through which he made his way with difficulty, slipping over moss covered rocks. As he climbed higher, the distant mountains uncovered to him their ridges and peaks, and arranged themselves like waves upon a heaving sea. In fact, the vast panorama seemed very much like a storm-tossed sea frozen solid at a time when the waves were at their highest, ready to flood the entire world. Yonder on the horizon, blue clouds resting on the Bukowina mountain peaks seemed to hold up the edge of the sky; nearby the Sinitsyi Mounts, the Dzembronya and Bila Kobila, bathed themselves in the blue haze; over further the sharp Ihretz peak pirced the skies; while the mighty Chornohora rested heavily upon the poor defenseless earth.

* * *

The downs! He was on them at last, on these turf-covered, undulating tracts of uplands, overgrown with furze and brambles. And all around him was the blue sea of storm-tossed mountains, ready, it seemed, to rush upon him, sweep him off his feet, and drown him.

The wind, sharp as a well grounded hatchet was slashing at his chest. His labored breathing merged in with the breathing of the highlands. A feeling of great exaltation and pride filled his heart. He felt a wild desire to cry out with all the power of his lungs, so that the sound of his voice would rebound from peak to peak, roll on and on, until it would reach the very horizon itself, leaving in its wake an aroused and heaving sea of ridges and peaks; but suddenly he realized that his voice would disappear in these vast open speces like the bluzz of an insect...

Ah, he would have to hurry...

Beyond a rise, in a deep hollow, where the annoying winds could not reach, he found the shepherds' smoke-blackened, wooden hut. A hole in the wall yawned blackly, in lieu of a chimney. The sheep-pens were empty, and the shepherds were busy cleaning them. Over to the side their leader, together with another man, was engaged in kindling a fire by means of a large bow fire-drill.

"Glory unto Jesus!" Ivan greeted them.

But no one replied to him.

The fire-drill squeaked and screeched as both men manipulated it, a few wisps of smoke appeared, and soon the shavings cought fire. The leader then solemnly lit a clump of dry twigs and grass and thrust it into a pile of dry underbrush, which quickly caught fire.

"Forever and ever!" he replied then to Ivan. "Now we have a fire, and while it lives neither wild animal nor evil spirit will harm the herds nor us sinners..." He led Ivan into the hut, where from the empty cheese barrels, wooden tableware and bare benches exuded an air of desolation.

"Tomorrow, they will drive their sheep here, God willing," the leader told him, and then explained to him his duties.

There was a certain quiet dignity in his talk and movements.

"Miko! ..." he shouted through the doorway. "Hurry and make a fire here..."

Thin and curly-headed Mikola, with the full face of a woman, brought in a fire brand.

"And who are you, brother? Are you going to be a shepherd too?" asked Ivan.

"No, I'm the general caretaker here," the other moved his lips stiffly. "I have to take care of the fire so that it will not go out during the summer, or else there'll be trouble..." At the thought of such a dreadful possibility he glanced apprehensively around him. "Also I have to bring water for the others, and chop kindling wood, too..."

In the meantime the big camp-fire out on the downs was burning full blast. With deliberate movements, like some medicine-man of old, the leader threw dry spruce branches upon it and then some fresh moss, and from it there lightly rose a blue column of smoke. Caught in a sudden gust of wind it veered sharply to the side, cut through the dark woods and spread out over the distant blue ridges.

The season for the pasturing of sheep in the downs began with the starting of this ever-burning campfire, which was considered a defense against all danger. As if realizing this, the flames pridefully leaped even higher into the air, throwing out fresh billows of smoke...

Four massive sheepdogs lay sprawled on the ground, their eyes dreamy, yet ready to leap snarling to their feet at the first sign or scent of danger.

Slowly the shadows lengthened as the day neared its close, while the blue robes of the mountain ranges began to change to rose and gold...

Mikola called them to supper.

The sheepherds gathered and sat down around the campfire to eat in peace their first meal in downs...

4) **burak**—beet; **borsch**—beet soup.

(To be continued)

THE U. N. A. SPORTLIGHT

NEWARK TRIPS NEW YORK

The manager of the Newark U.N.A. Lions confirms our report of last week, stating that the Newark team beat New York recently by a 29—21 score. This was the 2nd game played in District No. 1 of the Ukrainian National Association Basketball League, New York having beaten Philadelphia in the 1st game.

Newark took an early lead and held it to the end, despite a slight New York rally in the final period. The game was played with considerable fighting spirit, Newark displaying good defensive work. J. Karmazyn and T. Harzula were Newark's high scorers, with 12 and 8 points respectively, while N. Stadnyk starred for the losers with 6 tallies. "The victory has given the Newark boys a lot of confidence," remarks the team manager, "and they feel sure they can give the other teams a good battle." The score by periods:

New York:	3	3	6	9—21
Newark:	6	6	11	6—29

The Newark team also defeated the Jersey City Ukrainian Holy Name Society (non-U.N.A.) recently, the score being 18—15. T. Harzula of Newark and G. Cyby of Jersey City both tallied 9 points each. Due to Newark's defensive playing, the Holy Name boys failed to score in the 1st period. The Newark team has now won 17 of the 20 games it hay played this season.

BERWICK DEFEATS McADOO

Reporting from District No. 2, John Wozniak writes that Berwick took its 1st U.N.A. League game, defeating McAdoo 38—33 at the Berwick Y. M. C. A. on Jan. 20th. Berwick led all through the game, Max Kalanick leading the scoring with 15 points. John Kalanick and John Wozniak, Berwick boys, scored 13 and 10 points respectively. The score by periods:

McAdoo:	10	6	9	8—33
Berwick:	13	11	8	6—38

McADOO BEATS HANOVER

McAdoo defeated Hanover on Jan. 28th at McAdoo, the score being 41—31. The teams are in District No. 2. Hladich and Yankowsky of McAdoo scored 12 and 11 points respectively, while Sashko of McAdoo and Mechak and Zwarycz of Hanover all accounted for 8 points each. The game featured good sportsmanship on both sides. The score by periods:

Hanover:	8	4	10	9—31
McAdoo:	11	11	10	9—41

ST. CLAIR BEATS CENTRALIA AND SHAMOKIN

Reporting from District No. 3, Stephen Horbal writes that St. Clair defeated Centralia at Pt. Carbon Legion Hall on Jan. 18th, the score being 28—24. This was St. Clair's 1st U.N.A. League victory in 2 years, and even then the win was not chalked up until 2 extra periods saw the team emerge with a 4-point edge. Procak was high scorer for the winners with 14 tallies. The score by periods:

St. Clair:	4	4	4	2	2	12—28
Centralia	4	1	7	2	2	8—24

On Jan. 24th, at the same hall, St. Clair outscored Shamokin, 30—28, thus winning its 2nd consecutive U.N.A. League game. St. Clair trailed behind Shamokin for 3 periods, but rallied in the final quarter and won by a 2-point advantage. Ferentz scored 15 points for the losers, while Procak and Powanda starred for the winners with 11 and 10 tallies respectively. The score by periods:

St. Clair:	1	4	13	12—30
Shamokin:	8	8	4	8—28

The St. Clair team also played 3 non-U.N.A. League games. On Jan. 21st, at St. Clair's Slovak Hall, the Ukrainians were defeated by the Slovaks, 51—37. The score by periods:

St. Clair:	9	4	19	5—37
Slovanks:	6	8	16	21—51

On Jan. 25th, at Pottsville Armory, the U.N.A. team defeated Battery F of the National Guard, 48—42. The score by periods:

St. Clair:	11	18	13	6—48
Battery F:	11	11	3	17—42

On Jan. 28th, at Pt. Carbon Legion Hall, St. Clair defeated the Style Specialists, 35—23. The score by periods:

St. Clair:	4	6	11	14—35
Specialists:	6	9	5	3—23

St. Clair will meet Mahanoy City on, the game to decide 1st place in District No. 3.

AKRON BEATS AMBRIDGE

From District No. 4, Victor Pulk reports that Akron, O., defeated Ambridge, Pa., the game being played at Akron. Although the score at the half was 21—16 in favor of the visitors, Akron rallied and won 36—33. V. and J. Pulk of Akron, and W. Homziak of Ambridge all scored 10 points each.

DISTRICT NO. 5

A delayed report from District No. 5 states that Rossford, O., defeated Detroit (Ukadets) at Rossford on Dec. 31st, 1939, the score being 41—14. A. Kornowa, J. Ratych and P. Kornowa of Rossford scored 13, 10, and 9 points respectively. The score by periods:

Rossford:	11	11	10	9—41
Detroit:	3	5	3	3—14

At Detroit, on Jan. 20th, the Detroit team defeated Lorain, O., by a 42—26 score. J. Zamorylo was Detroit's high scorer, having 14 points to his credit. S. Harmych starred for Lorain. The score by periods:

Detroit:	14	5	17	6—[illegible]
Lorain:	4	10	3	9—2[illegible]

At Rossford, on Jan. 21st, the Rossford team defeated Hamtramck, Mich., 28—24. P. Kornowa was high scorer with 10 points. The score by periods:

Hamtramck:	7	4	6	7—24
Rossford:	7	9	5	7—23

On Jan. 28th, Rossford defeated Lorain, 54—16, at Rossford. P. and A. Kornowa won scoring honors with 17 and 14 points respectively. The score by periods:

Lorain:	2	4	6	4—[illegible]
Rossford:	22	13	10	9—[illegible]

(Note: Box-scores of games reported in this issue will appear next week.)

ДО

ГОЛОСУЮЧИХ ЧОТИРНАЦЯТОГО КОНҐРЕСОВОГО ДИСТРИКТУ В НЮ ЙОРКУ



Український Демократичний Клюб у Ню Йорку приймає до відома й заохочує всіх українсько - американських виборців, що живуть у шестім, восьмім і десятім асемблинськім дистрикті в Ню Йорку

ВИБРАТИ

М. МИХАЙЛА ЕДЕЛЬСТЕЙНА

кандидата Реґулярної Демократичної Партії

КОНҐРЕСМЕНОМ.

Він обіцяє піддержувати:

1. Президента Френклина Д. Рузвелта і Новий Розділ.
2. Дешеві помешкання і „Слом Кліренс".
3. Продовження Програми Соціяльного Забезпечення.
4. Права Праці.
5. Права молоді і Програму Новонаймлення.

Він противиться основно Комуністичній Партії.

Його піддержують:

Президент Френклин Д. Рузвелт
Ю. С. сенатор Роберт Ф. Вагнер
Посадник Ф. Г. Ля Ґвардія.

Спеціяльні вибори у вівторок, 6. лютого 1940.

Голосуйте на ряд Б. Виборчі льокалі відчинені від 6-тої рано до 6-тої ввечір.

(Всі зареєстровані виборці, чи вони голосували, чи ні, мають право голосу на тих спеціяльних виборах).

В А Ж Н Е

Всіх українців заохочуємо прийти на **ВІЧЕ в ПОНЕДІЛОК, 5-го ЛЮТОГО, в 8-мій годині ввечір**

В УКРАЇНСЬКІМ ДЕМОКРАТИЧНІМ КЛЮБІ,
59 Ст. Марк Плейс Ню Йорк Сіті

На вічу говоритимуть **М. Михайло Едельстейн** і інші визначні промовці.





List Price, $19.95
EMERSON Model 330
Built-in Loop Antenna • No outside aerial needed • AC—DC Superhet. with "Miracle Tone Chamber" • Automatic Volume Control • New 1940 Features.



List Price, $29.95
EMERSON Model 331
Foreign and American Broadcasts and All Police Calls • AC — DC Superheterodyne with "Miracle Tone Chamber" and 8-inch Dynamic Speaker



List Price, $39.95
EMERSON Model 332
GET EUROPE DIRECT!
London • Paris • Berlin • Rome—American and Foreign Reception • AC—DC Superhet. with "Miracle Tone Chamber" and 8-inch Dynamic Speaker.

68 New 1940 Emerson Models from $7.95 to $99.95

SURMA
325 E. 14th ST., NEW YORK
(між 1. і 2. Евеню)

Радія продаємо за готівку й на сплати. На складі є комбінації і рекорди.

Слухайте програми на радіо кожної суботи від 4 до 4:30 попол. на стації WBNX.

ДО ХОРИХ

За останніх 15 років свого існування багато жінок і чоловіків, що терпіли зприводу тяжких і занедбаних недуг, є нині здорові. Без ріжниці що Вас болить і як давно, заверніться до нас ще нині, а знайдете чесну і правдиву раду в українській мові.
Можна також писати до: 3,-

ХІРОПРАКТИЧНОГО БЮРА,
195—2nd Ave. (ріг 12. вул.) New York.
Години: від 10. рано до 8. веч.
В неділі: від. 10. рано до 1. поп.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

КЛІВЛЕНД, О.

За одну маніфестацію.

На річних зборак Української Громадянської Ліґи в Клівленді, в якій є члени ріжних політичних і релігійних поглядів, рішено поперти один Український Конґрес морально й матеріяльно і вибрано делеґата на конґрес. Збори заявилися за те, що нам тепер треба скупчити всі наші сили, щоб використати краще великі міжнародні зміни, що наступають, і добре заступити українську справу. До уряду Ліґи входять між іншими такі: Михайло Ярош, предсідник; Степан В. Палівода, секретар; Михайло Когут, касієр.

ЧЕСТЕР, ПА.

В єдности сила.

Під повищим кличем відбулися річні наради Українського Народного Дому. Рішено піти за „Обєднанням" і зорґанізувати в нашій громаді „Злучені Орґанізації в Честер, Па.". На нарадах вибрано Тимчасовий Комітет з таких осіб: о. Омелян Мицик, Михайло Єдинак, мол., Іван Михальцевич. Комітет уже видав у цій справі відозву. Він має занятися скликанням представників усіх українських місцевих орґанізацій та обидвох парохій. Дня 4. лютого відбудеться в У. Н. Домі дальша нарада над цею справою.

ІВАН ГАСИН

Відомий в Філядельфії й околиці український похоронник і бальсаматор Іван Гасин є уродженець Філядельфії, але його родичі походили зо Стрийщини, в Західній Україні.

Він ходив до шкіл у Філядельфії. Покінчив „гайскул" на 18. і Гонтинґ Парк Ев., він вступив до Колеґії Бальсамування Г. Е. Долена, одної з найбільших бальсаматорських колеґій в Пенсилвенії. До цього курсу він перейшов на додатковий курс дерматохірурґії й пластичної хірурґії.

Він ходив теж до української школи в Філядельфії й завдяки тому говорить і читає по українськи.

По скінченні похоронних курсів він вступив на практику до одного з найбільших похоронних словянських заведень у Філядельфії.

Недавно тому він перейшов похоронний і бальсаматорський іспит перед стейтовою радою похоронників і відкрив свою канцелярію в домі під числом 3948 Норт Смедлі Стріт у Філядельфії.

Він уже дався пізнати серед місцевих українців як щирий громадянин, що цікавиться всякими громадськими справами, якими лише цікавиться наша громада.

І. П.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Збори Сестрицтва ім. Ольги Басарабової, від. 47., відбудуться в неділю, 4. лютого, в 2. годині точно. Просимо всіх членниць, щоби прийшли конче, бо тамтого разу річні збори не відбулися через брак членниць. Отож тепер просимо, щоби всі прийшли, бо сами урядники не можуть нічого зробити. — Марія Заблоцька, предс.; Анастазія Паламар, кас.; Катерина Явна, секр.



ГРОЗИТЬ НОВОЮ ВІЙНОЮ.

Радіова світлина, переслана з Берліну, показує сцену в Берлінській Спортовій Палаті підчас промови Гітлера, котрою він заповідав гостру війну проти аліянтів.

РАДІОҐРАМА!!!

Отсим запрошується Вас прийти зо своїми знайомими на РАДІО „ПІДБАЛЬОК", що відбудеться В НЕДІЛЮ, 4. ЛЮТОГО, в гали КАРПАТІЯ, 217 Іст 6. улиця в НЮ ЙОРКУ. Початок у годині 7. вечером.

На цім Балю „Підбалькові" буде грати до танців добірна орхестра американсько-українська. Сестри Боднарівни, співачки з радіо програми Сурми, дадуть концертові точки.

Дохід з того наглого „Підбалика" призначений утримати що добру орхестру, що грає кожної суботи на програмі Сурми й на нові ноти для найлучших співачок. Слухайте програми Сурми в суботу у годині 4. пополудні. В неділю приходіть на „Підбальок".

27-8 ЗАРЯД.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

WILKES-BARRE, PA. The St. John Baptist Society, Branch 223, of W.-B., Pa., will hold their monthly meeting at the Ukrainian St. Peter & Paul Church Hall on Sun., Feb. 4, 1940, after High Mass. All members are urged to attend because there are important matters to be discussed. The Fin. Sec'y Theodore Hyrinkiw urges that all members have their monthly dues paid up to date or they will be suspended from the Society. — John Hrencecin, Rec. Sec'y.

ВСХІДНА ЧАСТИНА ЧЕСТЕР, ПА. просить всіх членів українських Тов. на Іст Честер, щоб зійшлись на день 4. лютого 1940. до Дому Громадського, 701 Ґрін Стріт, в год. 2:30 на збори в справі вибору делеґатів на всеукраїнський Конґрес. — М. Муляр, предс.; М. Ящик, секр.

БІЛКОВА ПІНКА З МОЛОКА

Відділ домашньої господарки Каліфорнійського Університету винайшов спосіб, як можна виробляти дешеву яєчну білковину із збираного молока або з сої. З молока та сої вироблять отаку самісіньку білковинну пінку, як та, що то нею поливають печива. А така білковинна пінка і здорова до їжі і дешева.

МУХИ, ЩО РОДЯТЬ МОЛОДИХ

Майже всі роди мух та комах несуть яєчка і з яєчок пізніше викльовуються малесенькі червачки, а згодом з черви виростають сотворіннячка з крильцями. Та от є в Африці така муха, що родить черву. Та муха називається цеце. Від її вкушення люди та звірята захворовують на тропічну малярію, з якої майже нема виходу.

КВАСНЕ МОЛОКО ЛІКОМ

Квасне (кисле) молоко легке до травлення, поживне та уздоровляюче. А тому уздоровляюче, що має силу добре прочищувати кишки. От, наприклад, такі народи, як вірмени, турки та болгари загально кріпкого здоровля та довго живуть саме тому, що щоденно вживають багато кислого молока та приправлених напитків із кислого молока. Лікувальну вартість кислого молока доказав славний д-р Мечніков.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

✝

У середу, 31. січня 1940., помер трагічно у Філядельфії, Па., член від. 45. У. Н. Союзу,

ЮРІЙ САМПАРА.

Покійний родився 1. грудня 1914., перейшов з Молодечого Департаменту до старших членів 26. вересня 1938.

Оставив родичів Михайла і Теклю і брата Андрія.

Похорон відбудеться в суботу, 3. лютого, в годині 10. рано, з дому жалоби, 818 So. American St. Проситься членів, щоби громадно взяли участь у похороні в означенім часі.

Теодор Малик, секр.

✝

У суботу, 27. січня 1940, померла у Толідо, Огайо, членкиня Братства св. Отця Николая, від. 167. У. Н. Союзу,

АНТОШКА СКОТИНСЬКА.

Прожила 22 роки. До У. Н. Союзу належала від 1937. року. Ввечір о. Олекса Крохмальний з Росфорд, Огайо, відправив жалібне богослуження, відтак віділсано Покійну до родинної місцевости Cook Creek, Manitoba, Canada.

Вічна їй память!

Іван Кульматицький, секр.

— Чи ви є начальником стації?

— Так.

— Слухайте, пане! Це вже скандал! Я стою тут уже двацять хвилин і жду на поїзд, що мав відійти тому пів години, а його як нема так нема!

УКРАЇНСЬКА РОДИНА возьме за свою українську сироту, хлопчика або дівчинку. Хтоб знав про таку сироту, проситься ласкаво повідомити на адресу 28,34
„СВОБОДА" Т. С.
P. O. Box 346, Jersey City, N. J.

DR. M. SMITH
MOVED TO
353 EAST 19th STREET
between 1st & 2nd Avenues
NEW YORK CITY
Tel. STuyvesant 9-1679
Hours: 12—2; 6—8.

Д-р С. ЧЕРНОВ
● Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров
● Аналіза крови для подружого свідоцтва.
● Гемороїди й жилаки лікується без операції.
223 SECOND AVE., cor. 14th ST.
NEW YORK CITY, Room 14.
Gramercy 7-7697
Офісові години 10—8; неділя 11—.
Жінка-доктор до обслуги
X & Флюроскоп. — Екзамінація $2.00

ЛІК НА ШЛУНОК
Це славне ЕВРОПЕЙСЬКЕ природне средство рекомендують головно тим, що терплять на катар шлунка й кишок, нестравність, снагу, здуття й гази. Ціна Один Долар. Замовлення шліть до:
Mrs. GRETA LESKOVAR,
507 E. 73rd St., New York, N. Y.

БОЛІНІГ
Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жили, болючі ноги, флебітіс (западення жил), напухлі або болючі коліна чи кісточки і ревматичні ноги успішно лікуємо новими европейськими методами без операції.
Офісові години: щоденно від 1 до 6 ввечір, в понеділки і четверги від 1. до 8:30 ввечір. Нема урядових годин у неділі.
Говоримо українською мовою.
Dr. L. A. BEHLA
320 W. 86 St., New York, City
Близько Бродвею.
ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ.

DR. JOHN DERUHA
128 ІСТ 86. ВУЛИЦЯ
(над стацією підземної залізничої лінії Лексинґтон Ев.)
Канцелярія положена центрально: до неї легкий доїзд з усіх сторін. Осібні ждальні для жінок. Урядові години: 10—2, 4—9. В неділі 10—2. Спеціяльну увагу присвячується чоловічим і жіночим недугам, неправильностям, слабостям. Докладна екзамінація з розслідом крови $2.
ДОБИВСЯ ЛІКАРСЬКОГО СТУПНЯ В ЕВРОПІ.

BATES & ANDERSON
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
HUDSON, N. Y. ТЕЛЕФОН: 172
Католицький асистент

ПОЧИНАЮЧИ НИЗЬКО
Обсяг наших цін є цілковито заокруглений; ми можемо обслужити людину, яка бажає видати багато грошей, і таку, яка може видати дуже маленько. Крам, якого ми вживаємо, є першої якости, а наша услуга є завше першорядна.
Ми починаємо нашу ціну дуже низеньким числом, так, що особа в дуже умірковних матеріяльних умовинах може нами послуговатися.
STEPHEN J. JEWUSIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City — Phone: Bergen 4-5989
34 E. 25th St., Bayonne — Phone: Bayonne 3-0540

АДВОКАТ
В. КУЗЬМА
241 SPRINGFIELD AVENUE,
NEWARK, N. J.
Телефон: Bigelow 3-7303

Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ
Урядові години:
Від 1—3 пополудні і від 6—8 ввечір. Н неділі згідно з умовою.
718 SO. 17th ST., NEWARK, N. J.
(near Springfield Avenue)
Tel. Essex 3-4468.

Д-р ВОЛОД. ГАЩИЦЬ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР І ХІРУРГ
690 S. 19 ST., NEWARK, N. J.
Tel.: Essex 3-5066
Урядові години: Від 1 до 3 попол., від 6 до 8 ввечір.
В неділі згідно з умовою.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12. Ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

УВАГА
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ І ОКОЛИЦЯ
ІВАН ГАСИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Похорони по ціні так низькій як $150.
Модерна обстанова. Обслуга чесна й щира. Через телефон ми немовби сусідами

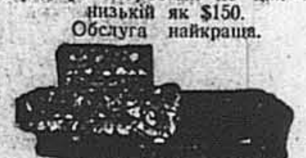


Office Address:
JOHN HASYN
Undertaker & Embalmer
3948 N. SMEDLEY STREET,
SAGamore 3563 PHILA., PENNA.



МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжниці як далеко поза Нюарком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга щира і чесна. — Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як $150.
Обслуга найкраща.



JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК



ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE,
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Melrose 5-6577

ТАРЗАН І ВОГНІ ТОРУ

(80)



Голоси, які почули втікачі попереду себе, кріпшали. Водночас зо стукотом ніг чути було кланцання ланцюхів. Це мусіли бути якісь вязні, закуті в кайдани. З ними, зрозуміло, мусіла бути сторожа. Тарзан звелів усім притулитись до стіни, а сам почав наглядати, хто це йде. Серед вязнів він побачив Дарна і Юкага!

Тарзан, побачивши це, зараз узявся готовити плян боротьби зо сторожею, щоб визволити вязнів і водночас себе рятувати. Майор Буртон і Пері мали взяти одного сторожа, а одного мав схопити Тарзан. В ірляндських жилах Перія заграла жива кров і він майже почував приємність. Він чекав нетерпеливо приходу.

А сторожа і вязні йшли ліниво вперед, не сподіваючись ні трошки якогонебудь нападу в тім проклятім підземеллі. Коли сторожі підійшли до них, Буртон вискочив перший і схопив сторожа за руку. Пері тимчасом ударив його з цілої сили в обличчя. Сторож повалився. Тарзан легко справився зо своїм.

Коли сторожі були обезвладнені й один з них приголомшений, Тарзан відібрав від них ключі і розкував Дарна та Юкага. Тими самими ланцюхами він скував бувших сторожів, а тепер вязнів. „Тепер ми мусимо поспішати", закликав Тарзан: „Ми наробили стільки галасу, що скоро цілий Тор пуститься за нами в погоню".